

До реєстр. № 14052 від 18.09.2025

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (далі – Комітет) на своєму засіданні, проведеному 9 жовтня 2025 року (протокол № 136), розглянув проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо правового статусу та медичного забезпечення військовослужбовців з числа іноземців та осіб без громадянства, реєстр. № 14052 від 18.09.2025, поданий народним депутатом України Тимошенко Ю.В. та іншими народними депутатами України (далі – законопроект).

Відповідно до пояснювальної записки «цілями та завданнями прийняття законопроекту є актуалізація правового регулювання питань документування іноземців та осіб без громадянства, які в установленому порядку уклали контракт про проходження військової служби. Крім того, передбачається приведення законодавства у відповідність до принципів рівності та справедливості шляхом поширення окремих соціальних гарантій на іноземців та осіб без громадянства, які проходять військову службу у складі Збройних Сил України, Державної спеціальної служби транспорту та Національної гвардії України».

Для досягнення поставлених цілей і завдань законопроектом пропонується внести зміни до законів України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України» та «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

Так, змінами до Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», зокрема, пропонується:

1) документувати іноземців та осіб без громадянства, які в установленому порядку уклали контракт про проходження військової служби у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту, Національній гвардії України, *посвідками на тимчасове проживання на період дії контракту про*

проходження військової служби та протягом трьох місяців після його припинення (розірвання), окрім визначених випадків припинення (розірвання) контракту;

2) визначити перелік документів, на підставі яких видаватиметься посвідка на тимчасове проживання для вищезазначених осіб;

3) передбачити можливість для іноземців та осіб без громадянства, які в установленому порядку уклали контракт про проходження військової служби в Україні, *подавати для отримання посвідки на тимчасове проживання паспортний документ, термін дії якого закінчився або який підлягає обміну, у разі якщо за отриманням нового документа особа зобов'язана звернутися до органів державної влади країни громадянської належності або країни попереднього постійного проживання, якщо така країна вчинила акт збройної агресії проти України або не визнає територіальну цілісність та суверенітет України.*

Також проектом передбачається визначити строки звернення за оформленням посвідки на тимчасове проживання іноземцями та особами без громадянства, які уклали контракт про проходження військової служби до прийняття цього Закону – *протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом.*

Змінами до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України» пропонується скоротити строк набрання чинності зазначеним законом (до трьох місяців), а також термін виконання Кабінетом Міністрів України доручення для прийняття відповідних нормативно-правових актів, необхідних для його реалізації, підготовки і подання необхідних проектів законів (до трьох місяців). Крім того, у Законі України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» встановлюється норма, згідно з якою його дія не поширюватиметься на іноземців та осіб без громадянства, які проходять військову службу у Збройних Силах України, *Державній спеціальній службі транспорту та Національній гвардії України*, крім положень, що стосуються грошового забезпечення, *медичного забезпечення* та надання відпусток військовослужбовцям.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює до законопроекту зауваження та пропозиції.

Адміністрація Державної прикордонної служби України, в межах своєї компетенції, зауважень до проекту Закону не має.

Державна міграційна служба України зазначає про відсутність зауважень і пропозицій до законопроекту. Водночас звертає увагу на некоректність передбачених у проекті Закону змін до пунктів 1 і 8 розділу II «Прикінцеві та

перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення реалізації права на набуття та збереження громадянства України».

Під час обговорення законопроекту народні депутати України - члени Комітету звернули увагу на той факт, що чинним законодавством в частині, що стосується документування іноземців та осіб без громадянства, які проходять військову службу в Україні за контрактом, *врегульовано лише питання щодо законності перебування таких осіб на території України*. Такою підставою для них є військово-обліковий документ, який однак не надає можливості користуватися в повному обсязі всіма базовими послугами в Україні. Водночас наявність належним чином оформленої посвідки на тимчасове проживання надасть змогу іноземцям та особам без громадянства, які проходять військову службу в Україні за контрактом, не лише перебувати в Україні на законних підставах, а й *уникнути складнощів у реалізації своїх прав та законних інтересів*, зокрема безперешкодно отримувати банківські, нотаріальні, медичні та інші соціальні послуги.

Враховуючи зазначене, а також беручи до уваги можливість усунення наявних до законопроекту зауважень під час його підготовки до другого читання, Комітет ухвалив наступне рішення:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо правового статусу та медичного забезпечення військовослужбовців з числа іноземців та осіб без громадянства, реєстр. № 14052 від 18.09.2025, поданий народним депутатом України Тимошенко Ю.В. та іншими народними депутатами України, включити до порядку денного чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками розгляду у першому читанні прийняти за основу.

2. Під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України співдоповідачем з цього питання визначити народного депутата України - голову Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин Задорожного Андрія Вікторовича.

Голова Комітету

А. ЗАДОРЖНИЙ

